

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 67/07
04.04.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić, Vesne Popović, Jasminke Stanojević i Ljiljane Ivković-Jovanović, članova veća, u parnici tužilaca AA, BB, VV i GG, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tužene Republike Srbije - MUP RS, koju zastupa Republički javni pravobranilac iz Beograda, radi naknade štete, vrednost spora 60.000.000,00 dinara, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.1522/06 od 31.8.2006. godine, u sednici održanoj 4.4.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.br.1522/06 od 31.8.2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Prvog opštinskog suda u Beogradu P.br.6423/04 od 13.12.2005. godine, stavom prvim izreke, odbijen je tužbeni zahtev tužilaca kojim je traženo da se obaveže tužena Republika Srbija - MUP da na ime naknade materijalne štete isplati tužiocima AA 17.000.000,00 dinara, BB 14.500.000,00 dinara, VV 14.500.000,00 dinara i GG 14.000.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom na te iznose počev od dana veštačenja pa do konačne isplate. Stavom drugim izreke, obavezani su tužioci da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka od 37.500.000,00 dinara, u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otppravka presude. Stavom trećim izreke, tužioci su oslobođeni plaćanja sudskih taksi u ovom postupku.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž.br.1522/06 od 31.8.2006. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužilaca i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP i našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, u maju mesecu 1998. godine naoružani pripadnici OVK oštetili su kuću i uništili pokretne stvari tužilaca, te posekli šumu i voćnjak, pa su tužioci morali da napuste selo DD. Septembra meseca 1998. godine organi MUP-a Republike Srbije izvršili su uviđaj i konstatovali pričinjenu štetu tužiocima, te su podneli Okružnom javnom tužiocu u Peći krivičnu prijavu protiv nepoznatog učinioca krivičnog dela terorizma iz člana 125. KZJ učinjenog na štetu tužilaca. Tužba za naknadu materijalne štete, u ovoj pravnoj stvari podneta je 4.8.2004. godine. Tužena je istakla prigovor zastarelosti potraživanja.

Na utvrđeno činjenično stanje, pravilno je primenjeno materijalno pravo i to odredba člana 376. stav 1. i stav 2. Zakona o obligacionim odnosima. Za štetu nastalu iz delikta Zakon o obligacionim odnosima u stavu 1. pomenutog člana, najpre, predviđa trogodišnji subjektivni rok zastarelosti za potraživanja naknade prouzrokovane štete, vezujući taj rok za dve okolnosti: za saznanje oštećenog za štetu i za lice (štetnika) koje je štetu prouzrokovalo. Trogodišnji rok zastarelosti počinje da teče od momenta saznanja oštećenog za obe okolnosti. U cilju što bolje zaštite prava oštećenog lica, u stavu 2. člana 376. ZOO, predviđen je objektivni (apsolutni) rok za zastarelost potraživanja naknade štete iz delikta. Ovaj rok počinje da teče, bez obzira na saznanje oštećenog za štetu i za štetnika, računajući od momenta kada je šteta prouzrokovana. Taj rok zastarelosti navršava se kad protekne rok od 5 godina od dana kada je šteta nastala.

U konkretnom slučaju, tužioci su štetu pretrpeli maja meseca 1998. godine, a tužbu za naknadu štete podneli tek 4.8.2004. godine, dakle, po proteku objektivnog roka.

Neosnovano je ukazivanje podnosilaca revizije da je, u ovoj pravnoj stvari, trebalo primeniti član 180. Zakona o obligacionim odnosima, kao i član 377. istog Zakona. Tačno je da je članom 180. ZOO regulisala odgovornost države, usled terorističkih akata, čiji su organi po važećim propisima bili dužni da spreče takvu štetu. Međutim, pravo lica kome je prouzrokovana šteta usled terorističkih akata, kao i pravo regresa države, mogu se realizovati samo u okviru određenih rokova, čijim protekom nastupa zastarelost tih prava. Pošto za zastarelost prav na naknadu štete od države nije predviđen neki poseban rok zastarelosti, ono zastareva u okviru redovnih rokova u kojima zastareva potraživanje naknade štete. Ovo proizilazi iz okolnosti da država odgovara za drugog

koji štetu može prouzrokovati i krivičnim delom, ali duži rok zastarelosti iz člana 377. ZOO ne može se primeniti prema odgovornom licu, koje nije izvršilo krivično delo, nego samo prema učiniocu takvog dela.

Prema tome, privilegovani rokovi zastarelosti potraživanja naknade štete iz citirane zakonske odredbe, teku samo prema učiniocu krivično dela kojim je šteta uzrokovana, a ne i prema pravnom licu koje za štetu odgovara umesto njega. Iz ovoga proizilazi da se rokovi određeni članom 377. ZOO odnose na štetnika, koji za štetu odgovara po osnovu krivice, a u slučaju odgovornosti za drugog, kao u ovoj parnici (tuženi bi odgovarao u smislu odredbe člana 172. ZOO) rokovi zastarelosti računaju se prema opštem propisu iz člana 376. ZOO.

Kako se ostalim navodima u reviziji ne dovodi u sumnju ispravnost pobijane presude, na osnovu člana 405. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd